

ACoRD
Savez za zajednički
ruralni razvoj

Projekat finansira
Evropska unija

INFO

e-bilten Saveza za zajednički ruralni razvoj – ACoRD Info

Izdanje 2013/2014

Pred vama je dvobroj elektronskog biltena ACoRD INFO koji predstavlja elektronsko glasilo projekta Savez za zajednički ruralni razvoj u Bosni i Hercegovini – ACoRD (**A**lliance for **C**ommon **R**ural **D**evelopment).

ACoRD INFO svaka tri mjeseca donosi novosti i najave, obavještenja o događanjima i aktivnostima u vezi s ruralnim razvojem u Bosni i Hercegovini.

Agencija za saradnju,
edukaciju i razvoj
Bulevar vojvode
Petra Bojovića 1a,
78000 Banja Luka, BiH
tel.: + 387 51 325 611
fax: + 387 51 325 021
www.aced.ba

U OVOM IZDANJU:

Osnovana Mreža za ruralni razvoj u Bosni i Hercegovini

Izrada Programa ruralnog razvoja Federacije BiH

PREPARE Gathering 2013 održan u Bosni i Hercegovini

Obuka za trenere u okviru ACoRD projekta

Savjetodavne službe i savjetodavstvo u poljoprivredi i ruralnom razvoju u Bosni i Hercegovini

Predstavljamo partnere na ACoRD projektu – REDAH
Predstavljamo REDAH-ov CREDO projekat

Donosimo korisna obavještenja i web adrese

Bilten uređuje organizacija
ACED u partnerstvu sa:

Projekat je podržan od:

U Sarajevu je 25. aprila u hotelu "Radon Plaza" održana osnivačka skupština Mreže za ruralni razvoj u Bosni i Hercegovini. Uspješnim radom i zaključcima osnivačke skupštine, Bosna i Hercegovina je po prvi put dobila formalnu mrežu organizacija civilnog društva koje se bave ruralnim razvojem.

Na osnivačkoj skupštini odluku o osnivanju potpisalo je 18 organizacija iz cijele Bosne i Hercegovine. Među ovim organizacijama našlo se i pet lokalnih akcionih grupa koje djeluju u BiH. U radnom dijelu skupštine usvojeni su Statut i izabrani organi upravljanja Mreže pri čemu se vodilo računa da cijela teritorija BiH bude pokrivena i ima svog zastupnika u upravnom odboru. Sjedište Mreže biće u Banjoj Luci, a za predsjednika Mreže izabran je gospodin Miodrag Matavulj, kao kandidat ispred Agencije za saradnju, edukaciju i razvoj – ACED.

Osnivanje Mreže, svojim prisustvom, su podržali predstavnici nadležnih Ministarstava, Ureda za harmonizaciju, Delegacije Evropske Unije u BiH, Direkcije za evropske integracije, UNDP, zatim predstavnici evropskih Mreža PREPARE i Evropske LEADER asocijacije za

ruralni razvoj iz Brisela (ELARD), te Hrvatske mreže za ruralni razvoj, Mreže za podršku ruralnom razvoju Srbije i brojni drugi gosti.

Ispred Federalnog Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva svoje zadovoljstvo i podršku osnivanju Mreže iskazao je gospodin Pejo Janjić, šef odsjeka za ruralni razvoj. U svom obraćanju g. Janjić posebno naglašava da: „Federalno

ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva prepoznaje ovu Mrežu i LAG-ove kao partnere u procesu prenosa informacija o mjerama, u kreiranju projekata, pisanju aplikacija, te informisanju javnosti.“

Natalia Dianiskova, šef Odjeljenja za društveni razvoj, civilno društvo i prekograničnu suradnju pri Delegaciji Evropske unije u BiH, kazala je da *“Evropska unija daje veliku važnost i pruža tehničku pomoć za veće učešće organizacija civilnog društva u demokratskim procesima, kao i za bolju saradnju između civilnog i javnog sektora na svim nivoima vlasti.”*

Osnivači Mreže za ruralni razvoj u Bosni i Hercegovini

Izrada programa ruralnog razvoja Federacije BiH

Sukladno Zakonu o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju BiH, Vlada Federacije BiH donijela je Odluku o pristupanju izradi Programa ruralnog razvoja Federacije BiH za period 2013.-2020. godine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 41/12).

Projekat izrade Programa ruralnog razvoja Federacije BiH provodi konsalting tvrtka CATALYS iz Velike Britanije. Jedna od aktivnosti u okviru plana realizacije ovoga projekta je i uspostava sljedećih radnih grupa:

1. **Radna grupa za konkurentnost** – bavi se pitanjima važnim za unapređenje znanja i ljudskih potencijala, modernizaciju poljoprivrednih gospodarstava kroz podršku investicijama, povezivanju primarne poljoprivredne proizvodnje i prehrambene industrije, unapređenje infrastrukture važne za razvoj poljoprivrede i šumarstva, uključivanje u sheme kvalitete hrane (uvođenje i implementacija standarda kvalitete);
2. **Radna grupa za upravljanje prirodnim resursima i očuvanje okoliša** – bavi se pitanjima osiguranja poštovanja međunarodnih standarda zaštite okoliša osobito u kontekstu smanjenja zagađenja prigodom korištenja poljoprivrednog zemljišta i tijekom odvijanja animalne proizvodnje, dobrobiti životinja i konačno potpori neproizvodnim investicijama važnim za očuvanje okoliša, smanjenje uticaja na klimatske promjene
3. **Radna grupa za diverzifikaciju ruralne ekonomije** – obuhvaća pitanja poput diverzifikacije gospodarskih aktivnosti na ruralnom prostoru, utemeljenje i razvoj mikro-preduzeća na ruralnom prostoru, turističke aktivnosti na ruralnom prostoru te uslugama važnim za ekonomske aktivnosti i kvalitetu života ruralne populacije.

Predstavnici REDAH-ovog Centra za ruralni razvoj su nominovani za članove u sve tri radne grupe, te su prisustvovali uvodnoj prezentaciji metodologije rada i dinamike izrade dokumenta Okvir za ruralni razvoj Federacije Bosne i Hercegovine (FBiH), uključujući Program ruralnog razvoja, za period 2013. – 2020. Predstavnici LAG-a Una Sana nominovani su za članove radne grupe za upravljanje prirodnim resursima i očuvanje okoline.

Obuke za trenere u okviru ACoRD projekta

Jedan od glavnih ciljeva ACoRD projekta je jačanja i izgradnja kapaciteta organizacija koje djeluju u sektoru poljoprivrede i ruralnog razvoja, a koji će biti postignut edukacijom njihovih kadrova. U 2014-toj godini održće se niz treninga i radionica namjenjenih jačanju kapaciteta organizacija civilnog društva koje djeluju u sektoru poljoprivrede i ruralnog razvoja. U 2013-toj godini predstavnici partnerskih organizacija „ACoRD“ projekta su prošli kroz nekoliko obuka za trening trenera.

Prva obuka

održana je u Banjaluci na temu „**Efikasna analiza politika i zagovaranje – Politike zasnovane na stvarnim činjenicama**“ i na ovoj obuci učesnici su se mogli upoznati sa inovativnim rješenjima u polju reforme javnih politika, a u okviru treninga razvijena je i metodologija za provođenje istraživanja određenih relevantnih politika iz oblasti ruralnog razvoja u Bosni i Hercegovini.

Druga obuka

održana je u Mostaru pod nazivom „**Umrežavanje u ruralnom razvoju**“, u okviru kojese partneri razvili nacrt metodologije za osnivanje Mreže za ruralni razvoj u BiH. Ovaj nacrt upućuje na strukturalna i organizacionalna rješenja u njenom konstituisanju, a njegovo kreiranje realizovano je pod mentorstvom iskusnih eksperata iz oblasti ruralnog razvoj, Petri Rinnea - predstavnika Evropske LEADER asocijacije za ruralni razvoj (ELARD) i Ines Jordane - predstavnice Evropske Mreže za ruralni razvoj (ENRD).

Treća obuka

„**Trening trenera za ruralne animatore**“ održana je u Sarajevu od 16. do 18. decembra 2013. , čiji je cilj bio sticanje novih znanja i vještine u osnaživanju ruralne zajednice i ruralnog razvoja uopšte. Polaznici treninga su obučavani kako da djeluju kao ruralni animatori i to znanje prenose drugima. **Ruralni animatori** su osobe koje svojim ugledom, znanjem, vještinama i iskustvom u radu u ruralnim sredinama predstavljaju važan segment ljudskih kapaciteta od kojih se očekuje aktivan rad na terenu radi identifikacije i provedbe inicijativa i projekata ruralnog razvoja.

Umrežavanje u funkciji održivog ruralnog razvoja “PREPARE Gathering 2013” održan u Bosni i Hercegovini

PREPARE Gathering 2013 je održan na Jahorini od 4. do 7. septembra 2013. u organizaciji PREPARE Mreže (Partnerstvo za ruralnu Evropu) i projekta ACoRD (Saveza za zajednički ruralni razvoj). Tema održanog PREPARE Gathering-a je bila „Umrežavanje u funkciji održivog ruralnog razvoja“, a osim projekta ACoRD, organizaciju ovog događaja podržali su i Švedska razvojna organizacija WE EFFECT, Mreže za ruralni razvoj iz susjednih zemalja, GIZ, te Charles Stewart Mott fondacija. Jedan ovakav multinacionalni događaji – “PREPARE Gatherings” organizuje se svake godine u drugoj zemlji, najčešće novim članicama EU ili zemljama koje su u procesu pristupanja.

PREPARE Gathering je obuhvatio niz povezanih događaja u Bosni i Hercegovini, koje su propratili predstavnici Delegacije Evropske unije u BiH, Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH, te oba entitetska Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede. Ukupno 83 učesnika koji su predstavljali 20 zemalja imali su priliku da vide prezentacije i diskutuju u radnim grupama o stanju civilnog društva u okviru sektora ruralnog razvoja, priprema za pristup EU zemalja koje su kandidati za članstvo i novih susjednih zemalja Evropske unije. Organizovane su i 3 putujuće radionice u Hercegovinu, Semberiju i centralnu Bosnu gdje su učesnici mogli vidjeti potencijale naše zemlje kroz primjere dobre prakse umrežavanja u ruralnom razvoju.

Materijale, prezentacije i fotografije sa konferencije PREPARE Gathering 2013 možete pogledati ovdje:

<http://www.preparenetwork.org/news-archive/217-prepare-gathering-2013-report>

Savjetodavne službe i savjetodavstvo u poljoprivredi i ruralnom razvoju u Bosni i Hercegovini

U Sarajevu je 4. i 5. novembra 2013. godine u organizaciji švicarskog Caritasa i GIZ-a održano 2. savjetovanje agronoma iz privatnih i javnih savjetodavnih službi u poljoprivredi i ruralnom razvoju. Učesnici su bili zaposleni u privatnim i javnim savjetodavnim službama te predstavnici institucija uključenih u savjetodavstvo. Osim domaćih predstavnika na savjetovanju su bili i predstavnici Hrvatske poljoprivredne savjetodavne službe, Južnotirolske savjetodavne službe, Međunarodne akademije poljoprivrednih i ekonomskih savjetodavaca (IALB) i FAO Regionalna kancelarija za Evropu i središnju Aziju.

Učesnici su u okviru programa savjetovanja mogli slušati i diskutovati o razvoju i intenzivnosti voćarske proizvodnje u BiH i u regionu. Učesnici su mogli čuti rezultate istraživanja koje je provedeno zajedničkim programom Njemačke i Švajcarske o selekciji novih sorti koštičavog voća rezistentnih na šarku šljive.

Poseban akcenat stavljen je na saradnju savjetodavnih službi i umrežavanje istih na nivou BiH, s ciljem postizanja planiranih ciljeva na nivou države, ali i veće efikasnosti na samom polju poljoprivrednog savjetodavstva. Poseban doprinos programu dali su predstavnici privatne savjetodavne službe iz Južnog Tirola koji su predstavili organizacionu strukturu njihove savjetodavne službe sa posebnim osvrtom na model finansiranja.

Svi zainteresovani mogli potpisati Memoranduma o saradnji, čije potpisivanje predstavlja prvi korak ka umrežavanja savjetodavaca na nivou Bosne i Hercegovine. Zaključci skupa bili su da je formiranje mreže savjetodavaca prioritetno i potrebno. Formiranje krovnog Udruženja je ključno za bolji rad savjetodavaca na terenu i ono će biti otvoreno svim zainteresovanima za članstvo i uključivanje.

2014. godina - Međunarodna godina porodične poljoprivrede

Ujedinjene Nacije proglasile su 2014-tu godinu za Međunarodnu godinu porodične poljoprivrede (*IYFF - The International Year of Family Farming*) sa osnovnim ciljem da promoviše, ojača i unaprijedi sve vidove porodične poljoprivredne proizvodnje – od hortikulture i stočarstva do ribarstva i šumarstva – kao modela društvene vrijednosti, ekonomske isplativosti i ekološke održivosti.

Međunarodna godina porodične poljoprivrede ima za cilj da promoviše profil seoskih porodica i zakupaca poljoprivrednih imanja usmjeravajući svjetsku pažnju na njihovu značajnu ulogu u iskorjenjivanju gladi i siromaštva, obezbjeđivanju prehrambene sigurnosti, upravljanju prirodnim resursima i zaštiti okoline, te postizanju održivog razvoja, posebno u ruralnim područjima.

Cilj ove kampanje jeste da porodična poljoprivreda postane u budućnosti centralna okosnica poljoprivrednih, ekoloških i socijalnih politika, te da se ovo pitanje nađe na dnevnom redu svih nacionalnih politika kako bi sve zemlje identifikovale nedostatke i stvorile uslove za ravnomjeran i uravnotežen razvoj društva.

Međunarodna godina porodične poljoprivrede će promovisati širok dijapazon rasprava i pregovora,

te saradnju na nacionalnom, regionalnom i globalnom nivou, kako bi se doprinijelo povećanju razumjevanja i podizanju svijesti o svim izazovima sa kojima se suočavaju "mali poljoprivredni proizvođači".

Više informacija o Međunarodnoj godini porodične poljoprivrede možete pronaći na sljedećim linkovima:

<http://www.familyfarmingcampaign.net/>

<http://www.fao.org/family-farming-2014/en/>

REDAH – Regionalna razvojna agencija za Hercegovinu

je nevladino, neprofitno i neovisno udruženje osnovano od strane subjekata gospodarskog razvitka u svrhu promicanja, koordiniranja, planiranja te provedbe razvojnih aktivnosti u regiji. Rad REDAH-a se temelji na partnerstvu javnog, privatnog i nevladinog sektora, što smatramo ključem uspjeha.

VIZIJA: Hercegovina će postati razvijena i konkurentna gospodarska regija u okviru Europske unije

MISIJA: Misija REDAH-a je biti katalizator koji će ustrojiti i pružiti cjelovitu potporu regionalnom ekonomskom razvoju kako Hercegovine tako i Bosne i Hercegovine.

Osnivačka skupština REDAH-a održana je 17. prosinca 2003. godine, a skupštinu čine načelnici 22 hercegovačke općine/opštine i gradonačelnik Grada Mostara, te predstavnici lokalnih razvojnih udruženja iz Hercegovine, obrtničkih i gospodarskih komora kao i nevladinih organizacija koje se bave pitanjima gospodarskog razvitka.

Aktivnosti REDAH-a su fokusirane na sljedeće oblasti: upravljanje projektima, strateško planiranje, jačanje lokalnih i regionalnih apsorpcijskih kapaciteta, prekogranična suradnja, promicanje ulaganja i izvoza i stvaranje povoljne poslovne klime.

U okviru svoje misije i definiranih ciljeva REDAH provodi svoje aktivnosti s ciljem ispunjavanja prioriteta definiranih u Regionalnoj razvojnoj strategiji kao osnovi svoga rada. Sve aktivnosti su utemeljeni na prethodnih analizama i utvrđenim potrebama. Pored tekućih aktivnosti REDAH svoje aktivnosti provodi i kroz niz projekata.

Asocijacija za ekonomski razvoj REDAH
Asocijacija za gospodarski razvoj REDAH
Asocijacija za ekonomski razvoj REDAH

Više o REDAH-u:
www.redah.ba
www.crrp.redah.ba
www.ric.redah.ba

Centar za ruralni razvoj i poljoprivredu

Hercegovina je pretežito ruralna regija, te predstavlja raznolik gospodarski ambijent u kojem su zastupljeni različiti sastavi tla i vrlo različita upotrebna vrijednost zemljišta. Zajednička karakteristika je bogatstvo sunca i voda, tradicija u proizvodnji i spremnost ljudi da se nastave baviti poljoprivredom. U prirodno okolišnom smislu južni i središnji dijelovi Hercegovina s izvanredno dugim i sunčanim ljetima, ranije uređenim i budućim (potencijalnim) hidromelioracijama predstavljaju područje izvanrednih potencijala. Topla klima, osunčanost, plodno tlo, neiscrpane količine kvalitetne vode za navodnjavanje omogućuju proizvodnju povrća, voća, grožđa i cvijeća izuzetne kvalitete i to u zimskim i ranoproljetnim rokovima kada je potražnja za ovim proizvodima najveća i kada se postižu najpovoljnije cijene. Analize pokazuju da su ove proizvodnje konkurentne na europskom tržištu zbog niskih troškova proizvodnje i prijevoza nasuprot onih koje dolaze na europsko tržište iz udaljenih destinacija.

Glavni projekti i aktivnosti Centra su: prenošenje metode LEADER za ruralni razvitak i diversifikaciju namijenjenog skupinama općina, program edukacije u ruralnom razvoju, poljoprivredi i ruralnom turizmu u Hercegovinu, organizacija praktičnih škola u poljoprivredi u Hercegovini: Zadrugarstvo, Voćarstvo, Pčelarstvo, Stočarstvo, Vinogradarstvo, Ljekovito bilje i Povrtlarstvo, zaštita i valorizacija tradicionalnih poljoprivrednih proizvoda od vrijednosti za Hercegovinu, uspostava ruralne mreže savjetodavaca Zapadnog Balkana“ u okviru TEMPUS programa, sudjelovanje u pisanju, pripremi i tiskanju brošure “Sadnja vinograda”, “Formiranje uzgojnog oblika”, “Informacije o HACCP-u”, “Informacije o GlobalGAP-u”, “Upravljanje, rad i poslovanje zadruge”, uvođenje GLOBALGAP-a s 9 organizacija proizvođača u BiH i obuke za poljoprivrednike o upravljanju poljoprivrednim

domaćinstvom na različitim lokacijama u Hercegovini, projekt za IPA IV, Putovi nasljeđa Trebižat u suradnji s Hercegovačkim Stap-om i općinama Čapljina, Ljubuški, Grude i FMOIT.

Regionalni info centar - RIC je portal nastao kao rezultat umrežavanja 22 općine regije Hercegovina. Glavni cilj Regionalnog info centra je stvaranje osnovnih preuvjeta za brži ekonomski razvoj kroz osiguravanje dinamičnijeg i funkcionalnijeg okruženja u općinama Hercegovine. Na portalu RIC korisnici mogu pronaći bazu podataka s više od 18.000 obrta i tvrtki iz Hercegovine, kao i podatke o svim poslovnim zonama, neiskorištenim resursima, te projektima koji se provode na području Hercegovine.

Projekat CREDO –

Konkurentni regionalni ekonomski razvoj u Hercegovini

Projekat je sufinansiran od strane švedske agencije za međunarodnu razvojnu suradnju (SIDA), implementira se u periodu od 08.06.2010. do 30.06.2014. Opći cilj je povećati konkurentnost i rast MSP-a u odabranim sektorima. Specifični ciljevi su unaprijediti kapacitete za rast MSP-a, unaprijediti okruženje za lokalne biznise kroz potporu lokalnim vlastima, unaprijediti kapacitete REDAH-a za intervencije u cilju povećanja konkurentnosti MSP-a, sektora i lokalnih vlasti provedbom metodologije Integriranog ekonomskog razvoja. Rezultati su pružena potpora za 95 poduzeća, pet industrijskih sektora sustavno podržana kroz aktivnosti Regionalnih sektorskih odbora; povećani kapaciteti lokalnih vlasti za unapređenje poslovnog okruženja na lokalnoj razini; unaprijeđeni kapaciteti REDAH-a za intervencije u cilju povećanja konkurentnosti MSP-a, sektora i lokalnih vlasti. REDAH je nakon početne studije stanja u sektorima, formirao 5 sektorskih odbora i radio po participativnoj metodi na realizaciji usvojenih akcionih planova.

ACoRD

Savez za zajednički
ruralni razvoj

KORISNA OBAVJEŠTNJA

TACSO poziv za prijedloge inicijativa OCD-a u BiH

<http://tacso.org/news/training-opp/default.aspx?id=10547&langTag=bs-BA>

Ministarstvo Poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS očekuje još veći broj registrovanih gazdinstava

http://www.vladars.net/sr-SP-Cyrl/Vlada/Ministarstva/mps/media/vijesti/Pages/Ministarstvo_ocekuje_jos_veci_broj_registrovanih_gazdinstava.aspx

Registracija ključna za usmjeravanje sredstava agrarnog budžeta

<http://www.capital.ba/registracija-kljucna-za-usmjeravanje-sredstava-agrarnog-budzeta/>

RH imala rekordnu godinu u isplati IPARD sredstava, BiH praznih rukava

<http://ekapija.ba/bs/Vijest/vijesti/rh-imala-rekordnu-godinu-u-isplati-ipard-sredstava-bih-praznih-rukava/34727>

Poljoprivreda i regionalna saradnja jedino rješenje za izlaz iz krize

<http://ekapija.ba/bs/Vijest/vijesti/poljoprivreda-i-regionalna-saradnja-jedino-rjesenje-za-izlaz-iz-krize/34805>

BiH riskira značajan gubitak sredstava iz IPA-e

<http://ekapija.ba/bs/Vijest/vijesti/pierre-mirel-za-ekapijaba-bih-riskira-znacajan-gubitak-sredstava-iz-ipa-e/34680>

BiH na dnu ljestvice po turističkoj konkurentnosti

<http://ekapija.ba/bs/Vijest/vijesti/bih-na-dnu-ljestvice-po-turistickoj-konkurentnosti/34458>

Osnovano prvo Udruženje proizvođača solarnih kolektora u BiH

<http://ekapija.ba/bs/Vijest/vijesti/osnovano-prvo-udruzenje-proizvodaca-solarnih-kolektora-u-bih/34544>

Osnovan Turistički klaster Hercegovina

<http://redah.ba/vijesti/novosti/osnovan-turisticki-klaster-hercegovina1.html>

Donesena Deklaracija o socijalnom preduzetništvu u regionu

<http://ekapija.ba/bs/Vijest/vijesti/donesena-deklaracija-o-socijalnom-preduzetnistvu-u-regionu/37061>

Korisnici mikrokredita uglavnom ljudi iz ruralnih oblasti

http://www.agrolink.ba/Novosti/default.aspx?id=11456&template_id=75&pageIndex=1

ACED – Agencija za saradnju, edukaciju i razvoj, Banja Luka

ACED je razvojna agencija registrovana kao nevladina, neprofitna organizacija u Bosni i Hercegovini. ACED-ova misija je razvoj i pružanje programa koji će doprinijeti socijalnom, ekonomskom i kulturnom razvoju i unapređenju građana, njihovih zajednica i društva u cjelini. U okviru ACED-a osnovan je Centar za poljoprivredu i ruralni razvoj (CARD) koji sistematski i sveobuhvatno podržava razvoj ruralnih krajeva Bosne i Hercegovine.

<http://www.aced.ba/>

REDAH – Asocijacija za ekonomski razvoj, Mostar

REDAH je nastao kao izraz želje relevantnih aktera iz regije da se aktivnije posvete pitanjima od zajedničkog interesa, a u cilju bržeg gospodarskog razvitka lokalnih zajednica te postizanju uravnoteženog razvitka regije u cjelini.

U okviru REDAH-a osnovan je Centar za ruralni razvoj i poljoprivredu (CRRP) koji se bavi projektima iz oblasti ruralnog razvoja i poljoprivrede.

<http://www.redah.ba/>

Udruženje građana “Nešto Više”, Sarajevo

UG Nešto Više potiče pozitivne promjene u društvu pružanjem šanse pojedincima i grupama da se kroz formalno i neformalno obrazovanje, umrežavanje, rad, zajednička iskustva i pomoć drugima izgrade u kompetentne i odgovorne lidere koji vjerujući u sebe i druge gaje otvorenost i pripadnost svom društvu.

<http://www.nestovise.org/>

LAG Una-Sana, Sanski Most

LAG Una-Sana je nestranačko i neprofitno udruženje koje sektorskim partnerstvom doprinosi održivom ruralnom razvoju putem promocije turizma, poljoprivrede, iskorištavanja resursa, razvoja infrastrukture, socijalnih usluga i obrazovanja za stanovnike regije i potencijalne korisnike.

<http://www.lag.ba/>

ELARD – Evropska asocijacija LEADER za ruralni razvoj, Brisel

ELARD – Evropska asocijacija LEADER za ruralni razvoj je međunarodno neprofitno udruženje osnovano 1999. godine od strane Nacionalnih LEADER mreža zemalja članica EU.

<http://www.elard.eu/>

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost ACED-a i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije.